

Sir David Bruce, otkrio bakteriju 1886. godine

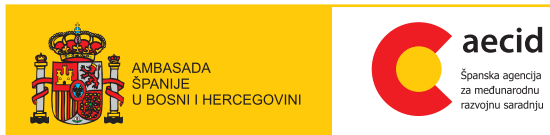

Brucellae spp., u velikom se broju nalazi u životinjskim izlučevinama

LIJEČENJE I PREVENCIJA

- Bruceloza je bakterijsko oboljenje koje, ukoliko se otkrije na vrijeme i adekvatno liječi, ne ostavlja posljedice po organizam. Liječi se antibioticima, a tretman nekompliciranih oblika bolesti traje 6-8 sedmica.
- Najvažniji vid odbrane od ove bolesti je njeno iskorjenjivanje, odnosno zaustavljanje njenog širenja među domaćim životinjama.
- Svaka životinja kod koje se uoče znakovi oboljenja uklanja se iz lanca prehrane, koji ujedno predstavlja i krug zaraze. Prostorije u kojima su boravile se dezinficiraju, a mjesta ispaše se mijenjaju za tu sezonu.
- Ljudi, naročito trudnice, ne bi smjeli piti neprokuhano mlijeko, niti jesti proizvode pripremljene od takvog mlijeka, kao ni meso odnosno mesne prerađevine nedovoljno termički obrađene.
- Osim toga, ljudi ne smiju dolaziti u direktan kontakt sa rizičnim životinjama bez odgovarajuće zaštite (maske, naočale, gumene rukavice, gumene keclje).

Izdavanje brošure pomognuto je od:

AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE
BOSNE I HERCEGOVINE

BRUCELOZA

Agencija za sigurnost hrane BiH, Dr. Ante Starčevića bb, 88000 Mostar
Tel: 036/397-217, Fax: 036/397-206, email: agencija@fsa.gov.ba, www.fsa.gov.ba

Domaće životinje su rezervoari infekcije za čovjeka, a divlje životinje za domaće životinje.

ŠTA JE BRUCELOZA?

- Bruceloza je zarazna bolest domaćih životinja koja može preći i na ljude koji sa tim životinjama dolaze u kontakt. Izazivač je bakterija iz roda *Brucellae*, pri čemu svih njenih šest genotipova inficira različite vrste životinja.
- Infekciji su podložna goveda, ovce, koze, psi, svinje i konji.
- Životinje su uglavnom prenosioci i rijetko obolijevaju.
- Ljudi se zaražavaju direktnim kontaktom sa živom životinjom ili konzumiranjem životinjskih proizvoda (termički neobrađeni mesni i mliječni proizvodi).
- Bolest je nespecifična i ukoliko se ne otkrije i ne liječi na vrijeme, može dovesti do tjelesne invalidnosti.

IZVOR INFEKCIJE

- Od bruceloze najčešće obolijevaju goveda (*B. abortus*), ovce i koze (*B. melitensis*), svinje (*B. suis*) i psi (*B. canis*), dok je kod ljudi najčešća infekcija sa *B. melitensis*.
- Bolest se među životinjama širi tjelesnim kontaktom, udisanjem prašine u kojoj su pristune brucele (u štali/na pašnjaku), te prilikom parenja.
- Brucela se u velikim količinama nalazi u životinjskim izlučevinama, u tkivu životinjskih organa za razmnožavanje i u pobačenim fetusima oboljelih ženki.
- Inficirane životinje mogu mjesecima i godinama izlučivati uzročnike preko mlijeka i drugih ekskreta.

BOLEST I SIMPTOMI

- **LJUDI:** Osobe izložene visokom riziku zaraze brucelom su: poljoprivrednici, stočari, radnici u klaonicama i hladnjačama, veterinari i njihovi pomoćnici.
- Znaci oboljenja su visoka tjelesna temperatura koja prolazi i ponovo se vraća, bolovi u mišićima, naglo mršavljenje, glavobolja i pojačano znojenje.
- Nakon mjesec dana, pored visoke temperature i znojenja javlja se bolni otok velikih zglobova (koljeno, kuk, rame), bolni otok i crvenilo testisa, kašalj i probadanje u prsima.
- Ključ za postavljanje dijagnoze je u otkriću mogućeg dodira sa zaraženim životinjama, podatak o konzumiranju nekuhanog mlijeka i mliječnih proizvoda, konzumiranju nedovoljno termički obrađenog mesa, te rad i boravak na njivama i u prostorijama u kojima su boravile zaražene životinje.
- Oboljenje se liječi antibioticima i ukoliko je liječenje započeto na vrijeme, ne ostavlja trajne posljedice po organizam.

- **ŽIVOTINJE:** Glavni i najuočljiviji znak da je životinja možda oboljela od bruceloze jeste pobačaj u zadnjoj trećini graviditeta, odnosno prerani porod ploda. Pobačeni fetus, posteljica i tekućina iz maternice sadrže veliku količinu bakterija, koje se dugo zadržavaju u vlažnoj zemlji i vodi, čime se infekciji izlažu druge životinje i ljudi.
- Kod inficirane životinje najviše se brucela nalazi u mliječnim žlijezdama, maternici i testisima.